

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 744
van **BART NEVENS**
datum: 9 juni 2017

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Zwerfvuil in kustgemeenten - Doelgerichte aanpak

Tijdens de zomermaanden trekken Vlamingen - en andere toeristen - massaal naar de Vlaamse kust. Tijdens het Hemelvaartweekend kregen we al een voorproefje van de zomer en was het er aangenaam vertoeven. Helaas brengt dit ook zwerfvuilproblemen met zich mee. En tijdens het Hemelvaartweekend zagen we dat de kustgemeenten al na amper vier dagen de zwerfvuilproblematiek niet de baas konden.

Er is, in samenwerking met OVAM, een speciaal programma ontwikkeld om het zwerfvuil aan onze kust in te dijken. Tijdens de zomermaanden schakelen de kustgemeenten sowieso een versnelling hoger, maar nu reeds trokken ze aan de alarmbel.

Ik wil graag herinneren aan de resolutie die we vorig jaar goedkeurden waarin aan de Vlaamse Regering werd gevraagd acties met betrekking tot het opruimen van strandafval te ondersteunen, blijvend in te zetten op milieu-educatie in het onderwijs, met onder andere aandacht voor de problematiek van afval/plastics op de stranden, en in te zetten op samenwerkingsverbanden met de betrokkenen en elke schakel in de zwerfvuilketen te wijzen op zijn of haar verantwoordelijkheid.

1. Uit de berichtgeving na het Hemelvaartweekend blijkt dat het plan van OVAM in samenwerking met de lokale besturen om onze Vlaamse kust afvalarmer te maken, zijn doel mist.

Hoe zal de minister ingrijpen opdat het plan wel resultaten boekt?

2. Moet de actie tegen peuken op het strand die Mooimakers deze zomer zal uitrollen in de Vlaamse kustgemeenten niet uitgebreid worden, gelet op de problemen die nu reeds de kop opstaken, want zwerfvuil is meer dan peuken? Hoe ziet de minister dit?
3. Hoe zal de minister de kustgemeenten concreet ondersteunen zodat men deze zomer zorgeloos kan genieten van de troeven van onze kust, zonder zwerfvuil?
4. Hoe zal de minister de gemeenten, en in casu de kustgemeenten, in het bijzonder, ondersteunen in een doeltreffende handhaving?

ANTWOORD

op vraag nr. 744 van 9 juni 2017

van **BART NEVENS**

1. Na nauwelijks één jaar Kustprogramma is het te snel om te stellen dat deze aanpak zijn doel mist. Alle partijen moeten de tijd krijgen om op elkaar ingespeeld te raken en samen projecten op te zetten. Dat neemt niet weg dat iedereen overtuigd is van de "sense of urgency" en dat er nu reeds acties ondernomen zijn en worden om het strandafval en het zwerfvuil vooral tijdens de zomerperiode het hoofd te bieden. 5 van de tien kustgemeenten, meer bepaald De Panne, Koksijde, Bredene, De Haan en Zeebrugge, zijn in een coaching traject zwerfvuil gestapt i.s.m. de Mooimakers. Alle facetten, ook de preventie en de handhaving, van de zwerfvuilaanpak worden daarbij bekeken en proactief aangepakt. Op de vergadering van het Kustprogramma wordt hierover gerapporteerd en worden ervaringen uitgewisseld, zodat alle kustgemeenten en ook de andere kustactoren hiervan kunnen leren.
2. Naast de peukenactie die de provincie i.s.m. de kustgemeenten, de surfclubs, de OVAM en de Mooimakers uitrolt over de hele kustlijn, is er ook aandacht voor afvalarme evenementen op het strand en het afval van horeca-uitbatingen op het strand. Voor deze zomer is er per kustgemeente een voorbeeldeenement waar, met ondersteuning van de provincie en de OVAM, gewerkt wordt aan het verminderen en beperken van afval en zwerfvuil. In verband met horeca-uitbatingen op het strand nemen de surfclubs het voortouw. Zij willen via het gebruik van herbruikbare bekertjes, het vermijden van plastic,... tonen aan andere horeca-uitbatingen dat afvalarm genieten op het strand mogelijk is. De provincie en de OVAM zorgden hier voor de nodige inspiratie. Tegen de volgende zomer zal deze actie rond evenementen op het strand en rond de horeca bestendigd en uitgebreid worden. Tevens worden in vijf coachingtrajecten bij de kustgemeenten Koksijde, De Panne, De Haan, Bredene en (Zee)Brugge een integrale aanpak opgezet die alle fracties in het zwerfvuil aanpakken. In de gemeenten met een coachingtraject werd een actieplan gestart dat over anderhalf jaar zal lopen met een eerste piek aan acties tijdens deze zomer. Er worden vuilnisbakkenplannen opgesteld, sensibiliseringscampagnes gelanceerd die zich zowel op de lokale bevolking als op de toeristen richten en betrekking hebben op alle fracties in het zwerfvuil. Daarnaast worden toeristen opgeroepen om zelf mee het strand proper te houden en wordt daarvoor de nodige infrastructuur voorzien. Vanzelfsprekend is het de bedoeling uit deze trajecten te leren en de beste praktijken ook in de andere kustgemeenten toe te passen.
3. IKW, de intercommunale van de redders, deelt net als vorig jaar afvalzakjes uit aan de toeristen, maar doet dit jaar ook mee aan de peukenactie en zet jobstudenten in om de toeristen op het strand ook proactief aan te spreken. De Mooimakers ondersteunen dit initiatief.
De federale overheid staat de hele zomer met een "infotruck" op de dijk van de verschillende kustgemeenten. Via info en animatie in en rond de truck willen zij de toeristen sensibiliseren over marien zwerfvuil en de impact daarvan op de flora en de fauna van de zee. De kustgemeenten en de OVAM ondersteunen dit initiatief.
Meer en meer kiezen de kustgemeenten zeker in de toeristische zone voor ondergronds inzamelen van afval. Dit is een oplossing voor het afval van tweede verblijvers die meestal niet vertrekken op de dag van de afvalophaling, en voor de meeuwenproblematiek en dus tegelijkertijd ook tegen zwerfvuil. De OVAM subsidieert deze systemen. Tijdens de vergaderingen van het kustprogramma zorgt de OVAM ook

voor ervaringsuitwisseling over deze systemen tussen de kustgemeenten zodat ze van elkaar kunnen leren.

In de ruimere context werken zowel de OVAM als de federale overheid aan een actieplan marien zwerfvuil waar ook andere actoren (o.a. producenten) aangesproken worden op hun verantwoordelijkheid.

4. Eind 2016 werd een oproep naar lokale besturen en intercommunales gelanceerd voor het opzetten van onderzoeksprojecten rond de inzet van camera's tegen sluikstorten. Twee kustgemeenten (Blankenberge en Oostende) behoren tot de 10 geselecteerde projecten. De opvolging van de beelden en het effectief handhaven (proces-verbaal met boete) vormen een essentieel onderdeel binnen deze trajecten. Daarnaast wordt door de Mooimakers opnieuw een handhavingsweek georganiseerd. Van 18 tot 24 september 2017 wordt extra ingezet op handhaving rond sluikstorten en zwerfvuil. In dit verband worden in alle provincies vormingsmomenten georganiseerd rond professioneel communiceren over handhaving van zwerfvuil en sluikstorten. Met deze vormingsmomenten wordt aan hulppolitiemensen, stadswachten, gemeentelijke medewerkers en terreinbeheerders, die zich vaak onder de mensen bevinden maar niet altijd een sanctioneringsbevoegdheid hebben, een instrument aangereikt om in interactie te gaan met mensen die foutief gedrag vertonen. In West-Vlaanderen vinden deze vormingsmomenten plaats in juni, zodat de opgedane ervaring kan toegepast worden tijdens het toeristische seizoen.